

PIRMĀS INSTANCES TIESAS RĪKOJUMS

(ceturtā palāta)

2005. gada 19. septembrī *

Lieta T-321/04

Air Bourbon SAS, Sanmarī [*Sainte-Marie*], Reinjonas sala (Francija), ko pārstāv
S. Vess [*S. Vaisse*], *avocat*,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienų Komisiju, ko pārstāv K. Žiolito [*C. Giolito*] un H. Buendija Sjerra
[*J. Buendía Sierra*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2003. gada 16. decembra lēmumu
[C (2003) 4708 galīgais lēmums] necelt iebildumus pret atbalstu Nr. 427/2003, ko
Francijas iestādes piešķirušas *Air Austral*.

* Tiesvedības valoda — franču.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(ceturtnā palāta),

šādā sastāvā: priekšsēdētājs I. Legāls [*H. Legal*], tiesneši P. Linda [*P. Lindh*] un V. Vadapāls [*V. Vadapalas*],

sekretārs H. Jungs [*H. Jung*],

izdeva šo rīkojumu.

Rīkojums

Prāvas priekšvēsture

- 1 2001. gada 28. novembrī Komisija saskaņā ar reģionālā atbalsta vadlīniju noteikumiem apstiprināja Francijas atbalsta sistēmu par nodokļu atvieglojumu piešķiršanu nodokļu maksātājiem, kuri veic peļņu nesošas investīcijas aizjūras departamentos.
- 2 Šīs sistēmas mērķis bija piesaistīt investīcijas reģioniem, kam ir tādi strukturāli trūkumi kā atrašanās uz salas, ierobežoti vietējie tirgi un zema uzņēmumu produktivitāte.

- 3 Ar 2003. gada 28. jūlija vēstuli Francijas iestādes paziņoja Komisijai par nodokļu atbalstu aizjūras investīcijām, kuru tās grasījās piešķirt aviokompānijai *Air Austral*.
- 4 Ar 2003. gada 16. decembra lēmumu C (2003) 4708 galīgais lēmums (turpmāk tekstā — “Lēmums”), kas pieņemts atbilstoši EKL 88. panta 3. punktā paredzētajai iepriekšējās pārskatīšanas procedūrai, Komisija atzina, ka nav šaubu par šī pasākuma saderību ar kopējo tirgu un ka līdz ar to nav pamata celt par to iebildumus.
- 5 Lēmums ir paziņots Francijas valdībai 2003. gada 17. decembrī.
- 6 2004. gada 12. februārī Komisija publicēja *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* kopsavilkuma paziņojumu, īsumā informējot trešās personas par paziņotā atbalsta pasākuma būtiskajiem datiem, un ka tā nav cēlusi iebildumus pret šo atbalstu (OV C 38, 4. lpp.). Šajā paziņojumā Komisija precizēja:

“Lēmuma teksts, kurā dzēsti konfidenciāli dati, oriģinālvalodā vai valodās ir pieejams tīmekļa vietnē:

http://europa.eu.int/com/secretariat_general/sgb/state_aids.”

- 7 2004. gada 7. jūnija vēstulē prasītāja lūdza Komisijai pilnu Lēmuma tekstu.
- 8 2004. gada 9. jūnija vēstulē, kas saņemta 2004. gada 11. jūnijā, Komisija nosūtīja prasītājam pilna Lēmuma teksta eksemplāru.

Process

- 9 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2004. gada 29. jūlijā, prasītājs cēla šo prasību.
- 10 Ar atsevišķu dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2004. gada 12. oktobrī, Komisija atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 114. panta 1. punktam cēla iebildi par nepieņemamību.
- 11 2004. gada 12. novembrī prasītāja iesniedza savus apsvērumus par iebildi par nepieņemamību.
- 12 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2004. gada 14. decembrī, *Air Austral* lūdza iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.
- 13 Komisija savus apsvērumus par šo pieteikumu par iestāšanos lietā iesniedza 2005. gada 12. janvārī.

Lietas dalībnieku prasījumi

14 Prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- atzīt prasību par pieņemamu;
- atcelt Lēmumu;
- uzdot Komisijai un Francijas Republikai veikt nepieciešamos pasākumus, lai *Air Austral* atmaksātu nelikumīgi saņemtos atbalstus;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

15 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- noraidīt prasību kā nepieņemamu;
- piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Par pieņemamību

- 16 Atbilstoši Reglamenta 114. panta 1. punktam, ja viens lietas dalībnieks to pieprasa, Pirmās instances tiesa var lemt par pieņemamību, neņemot par lietas būtību. Saskaņā ar Reglamenta 114. panta 3. punktu pārējā procesa daļa notiek mutvārdos, ja vien Pirmās instances tiesa nelemj citādi. Šajā gadījumā Pirmās instances tiesa uzskata, ka lietas materiāli sniedz visu nepieciešamo informāciju un ka nav jāsāk mutvārdu process.

Lietas dalībnieku argumenti

- 17 Komisija norāda, ka prasība ir novēlota. Prasības celšanas termiņš ir sācies 2004. gada 12. februārī, kad *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēts kopsavilkuma paziņojums par Lēmumu. Tādējādi Lēmums vēlākais esot bijis pieejams dienā, kad Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis ir publicēts Internetā.
- 18 Pēc Komisijas domām, prasītāja ir zinājusi par Lēmumu pat pirms šī datuma. Lai arī Lēmums bija paziņots tikai Francijas valdībai, tas netraucē uzskatīt, ka prasītājai kā galvenajai *Air Austral* konkurentei bija jābūt pilnībā informētai par Lēmumu 2003. gada 16. decembrī, jo to komentēja presē, un Komisija izplatīja preses relīzi par Lēmumu tā pieņemšanas dienā. Prasītāja neesot varējusi nezināt par Lēmuma esamību līdz 2004. gada 7. jūnijam, kad tā lūdza nosūtīt Lēmuma pilnu tekstu.

- 19 Komisija norāda, ka termiņš prasības celšanai sācies no dienas, kad lēmumi valsts atbalsta jomā ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, kā tas ir paredzēts Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 88. panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.). Turklāt, tā kā kopsavilkuma paziņojumā bija skaidri norādīta iespēja iegūt Lēmuma eksemplāru oriģinālvalodā, minētā Lēmuma izplatīšana Internetā vēlāk nekā tā publicēšanas dienā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* esot līdzvērtīga tā publicēšanai pilnā apjomā. Līdz ar to *le dies a quo* [termiņa skaitīšanas sākuma diena] šajā lietā esot 2004. gada 12. februāris, kopsavilkuma paziņojuma publicēšanas diena un diena, kad pilns teksts tika izvietots Internetā. Pastāvot šādiem apstākļiem, 2004. gada 29. jūlijā iesniegtā prasība esot acīmredzami novēlota un tātad — atzīstama par nepieņemamu.
- 20 Prasītāja nevarēja atkāpties no vispārējā kārtībā [noteiktā] prasības celšanas termiņa un izmantot jaunu prasības celšanas termiņu, atsaucoties uz savu 2004. gada 7. jūnija lūgumu. Komisijas 2004. gada 9. jūnija vēstule, ar kuru prasītājai ir nosūtīts Lēmuma teksts, neatjauno prasības celšanas termiņu. Turklāt šajā vēstulē Komisija ir atgādinājusi, ka šis teksts jau ir bijis pieejams Internetā.
- 21 Turklāt prasītāja arī nevar atsaukties uz atvainojamu maldību, ja nav rīcības, kas pati par sevi vai noteicošā mērā var radīt pieļaujamu labticīga nodokļu maksātāja, kas ievēro rūpību, ko var prasīt no samērā informēta tirgus dalībnieka, kļūdīšanos. Šajā gadījumā Komisijas rīcība, kas, kā visiem zināms, ir ar likumu uzlikts pienākums, neesot varējusi maldināt un būt par iemeslu prasītājas pieļautai kļūdai.
- 22 Prasītāja atzīmē, ka Komisijas 2004. gada 9. jūnija vēstulē, ar kuru tai ir nosūtīts Lēmuma teksts, nav bijis norādīts, ka kopsavilkuma paziņojums ir bijis publicēts Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C sērijā un ka no tā brīža sācies termiņš, lai celtu prasību par tiesību akta atcelšanu. Tādējādi Komisija neesot uzskatījusi, ka šī kopsavilkuma publikācija ir attiecināma uz trešajām personām.

- 23 Kopsavilkuma paziņojuma publikācija Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C sērijā neesot attiecināma uz trešajām personām. Nevarot saprātīgi prasīt, lai indivīds ik dienas izskata Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C sēriju (Paziņojumi un informācija), lai pārliecinātos, ka Kopienų iestādes nav pieņēmušas lēmumu, kuru adresāts nav indivīds vai persona, kurai tas tiek darīts zināms, bet kas var skart indivīda tiesības un/vai intereses.
- 24 Publikācija nav attiecināma uz trešajām personām vēl jo vairāk tāpēc, ka tas bija kopsavilkuma paziņojums, kurā ar dažiem atslēgvārdiem norādīts lēmuma pieņemšanas datums, attiecīgā dalībvalsts, nosaukums, tiesiskais pamats, attiecīgā atbalsta budžets un tā mērķis. Tā neļaujot iepazīties ar akta saturu un nozīmi, un esot nepieciešams meklēt papildu informāciju Interneta vietnē.
- 25 Padome neesot vēlējusies attiecināt uz trešajām personām kopsavilkuma paziņojuma par Komisijas lēmumiem publikāciju Eiropas Savienības oficiālā Vēstneša C sērijā, piemērojot Regulas Nr. 659/1999 26. pantu. Ja Padome uzskatītu, ka šī publikācija ir attiecināma uz trešajām personām, tā nebūtu minētās Regulas 20. panta 3. punktā tieši paredzējusi tiesības ieinteresētajām personām pēc viņu lūguma saņemt to lēmumu kopijas, kas tiek paziņoti tikai attiecīgajām dalībvalstīm.
- 26 Prasītāja apgalvo, ka, ja attiecīgais tiesību akts nav pilnībā publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai tas nav paziņots, termiņš prasības celšanai sākas no brīža, kad ir kļuvis zināms attiecīgā tiesību akta saturs un pamatojums, ar nosacījumu, ka lūgums to paziņot ir bijis saprātīgā termiņā. Šajā gadījumā prasītāja nav bijusi informēta par Komisijas pieņemto lēmumu, un tai nav bijis pamata izskatīt *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi* un vēl jo mazāk tā C sēriju.

- 27 Komisijas argumentam, saskaņā ar kuru prasītājam vajadzēja zināt par Lēmumu kopš 2003. gada 16. decembra, tā pretstata savu neseno dibināšanu (2002. gada novembrī), darbības uzsākšanu 2003. gada jūnijā, ierobežoto darbinieku skaitu (139) un to, ka tai nav juridiskās nodaļas.
- 28 Komisija, pārkāpjot EKL 88. panta 2. un 3. punktu, neesot uzaicinājusi trīs aviokompānijas, kas apkalpo maršrutu Parīze–Sendenī [*Saint-Denis*] (Reinjonas sala), tai skaitā prasītāju, sniegt savus apsvērumus par *Air Austral* atbalsta projektu, kas, kā to Komisija atzīst savā Lēmumā, var skart konkurentus attiecīgajā maršrutā. No tā izrietot, ka prasītāja pamatoti varēja nezināt, ka Lēmums var skart tās tiesības un intereses.
- 29 Turklāt prasītāja norāda, ka tai nav bijis pienākums iepazīties ar rakstiem, kas presē parādījušies Lēmuma pieņemšanas laikā, vai Komisijas preses relīzi.
- 30 Tikai pēc tam, kad prasītāja konstatēja, ka ir cietusi būtiskus zaudējumus no tā, ka *Air Austral* veica darbības, kas rada smagu konkurences izkropļojumu, tā sāka šaubīties par finanšu konkursu, kuros *Sematra* (vietējā sabiedrība ar jauktu (privātu un publisku) kapitālu, kuras daļas lielākoties pieder Reinjonas salas Reģionam un Departamentam) atzina prasītājas konkurenti par uzvarētāju, tiesiskumu. Tieši šo meklējumu ietvaros prasītāja iesniedza savu 2004. gada 7. jūnija lūgumu.
- 31 Visbeidzot, prasītāja norāda, ka tā var arī atsaukties uz atvainojamu maldību, kas nevar radīt noilgumu, liedzot tai tiesības celt prasību.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 32 Pirmkārt, no EKL 230. panta piektās daļas redakcijas izriet, ka nosacījums, ka termiņš prasības celšanai sākas no dienas, kad tiesību akts ir kļuvis zināms, ir pakārtots tiesību akta publicēšanai vai paziņošanai (Tiesas 1998. gada 10. marta spriedums lietā C-122/95 Vācija/Padome, *Recueil*, I-973. lpp., 35. punkts; Pirmās instances tiesas 2000. gada 12. decembra spriedums lietā T-296/97, *Alitalia/Komisija*, *Recueil*, II-3871. lpp., 61. punkts un 2003. gada 27. novembra spriedums lietā T-190/00, *Regione Siciliana/Komisija*, *Recueil* 2003, II-5015. lpp., 30. punkts).
- 33 Šajā gadījumā Komisija saskaņā ar pienākumu, ko tai uzliek Regulas Nr. 659/1999 26. panta 1. punkta pirmais teikums, publicēja kopsavilkuma paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, informējot ieinteresētās personas par Lēmuma esamību, it īpaši norādot tā pieņemšanas datumu, attiecīgo dalībvalsti, atbalsta numuru, tā nosaukumu, mērķi, tiesisko pamatojumu un tam atvēlēto budžetu. Turklāt šajā kopsavilkuma paziņojumā ir norādīta iespēja iepazīties ar Lēmuma pilnu tekstu oriģinālvalodā Komisijas Interneta vietnē un saite, kas ļauj tai piekļūt.
- 34 Tas, ka Komisija ir devusi trešajām personām iespēju piekļūt pilnam lēmuma tekstam tās Interneta vietnē, kopsakarā ar kopsavilkuma paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, kas ļauj ieinteresētajām personām identificēt attiecīgo lēmumu un informē tās par iespēju piekļūt lēmumam Internetā, ir uzskatāms par publicēšanu EKL 230. panta piektās daļas izpratnē.

- 35 Iespēja ieinteresētajām personām saņemt šāda lēmuma kopiju, kas paredzēta Regulas Nr. 659/1999 20. panta 3. punktā, neatspēko šo secinājumu.
- 36 Šī norma ļauj ieinteresētajām personām saņemt jebkura lēmuma, kas pieņemts saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 4. pantu, kopiju. Tas attiecas ne tikai uz lēmumiem, saskaņā ar kuriem paziņotais pasākums nav atbalsts (2. punkts), un lēmumiem necelt iebildumus (3. punkts), par kuriem tiek publicēts kopsavilkuma paziņojums, bet arī uz lēmumiem sākt formālu izmeklēšanas procedūru (4. punkts), kurus publicē pilnībā. Tātad šī iespēja pastāv neatkarīgi no šo lēmumu publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un līdz ar to, neatkarīgi no EKL 230. panta piektajā daļā paredzētā brīža, kad sākas termiņš prasības celšanai.
- 37 Šajā gadījumā netiek apstrīdēts, ka Lēmuma pilns teksts bija pieejams Internetā kopsavilkuma paziņojuma publicēšanas dienā 2004. gada 12. februārī. Turklāt prasītāja neapgalvo, ka tai nav bijusi iespēja tehnisku vai citu iemeslu dēļ šādā veidā piekļūt Lēmuma pilnam tekstam. Līdz ar to termiņš prasības celšanai sākas 2004. gada 12. februārī, un Komisijai nebija pienākums tās 2004. gada 9. jūnija vēstulē norādīt, ka par lēmumu ir publicēts kopsavilkuma paziņojums un ka no tā brīža ir sācies termiņš prasības celšanai.
- 38 Otrkārt, jēdziens atvainojama maldība ir jāinterpretē sašaurināti un tas var attiekties tikai uz ārkārtas apstākļiem, proti, ja attiecīgā iestāde ir pieļāvusi rīcību, kas pati par sevi vai noteicošā mērā var radīt pieļaujamu labticīga nodokļu maksātāja, kas ievēro rūpību, ko var prasīt no samērā informēta tirgus dalībnieka, maldīšanos (Pirmās instances tiesas 1991. gada 29. maija spriedums lietā T-12/90, *Bayer/Komisija*, *Recueil*, II-219. lpp., 29. punkts, kas apstiprināts ar Tiesas 1994. gada 15. decembra spriedumu lietā C-195/91 P, *Bayer/Komisija*, *Recueil*, I-5619. lpp., 26. punkts).

- 39 Šajā gadījumā faktiskie apstākļi, uz kuriem atsaucas prasītāja, par to, ka tā ir nesēn dibināta, tai ir ierobežots darbinieku skaits un personāla sastāvā nav juristu, paši par sevi neļauj izdarīt secinājumu par atvainojamas maldības esamību.
- 40 Treškārt un visbeidzot, kopsavilkuma publikācijas attiecināmība uz prasītāju atbilst tiesiskās drošības, kas ietekmē tiesību aizsardzības līdzekļu interpretāciju, prasībām (skat. šajā sakarā Tiesas 1987. gada 15. janvāra spriedumu lietā 152/85, *Misset/Padome*, *Recueil*, 223. lpp., 11. punkts; Pirmās instances tiesas 1997. gada 18. septembra spriedumu apvienotajās lietās T-121/96 un T-151/96, *Mutual Aid Administration Services/Komisija*, *Recueil*, II-1355. lpp., 38. punkts). Uzskatot kopsavilkuma paziņojuma ar norādi uz Interneta vietni publikācijas datumu par apstrīdētā tiesību akta publikācijas datumu, ir iespējams droši noteikt brīdi, ar kuru sākas EKL 230. panta piektajā daļā noteiktais divu mēnešu termiņš prasības celšanai.
- 41 Turklāt, uzskatot kopsavilkuma paziņojuma ar norādi uz Interneta vietni publikācijas datumu par apstrīdētā tiesību akta publikācijas datumu, ir garantēta vienlīdzīga attieksme pret visām trešajām personām, nodrošinot, ka termiņš prasības celšanai par lēmumiem valsts atbalsta jomā tiek aprēķināts vienādi, ja *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* lēmums ir publicēts pilnībā vai kā kopsavilkums ar norādi uz Komisijas tīmekļa vietni.
- 42 Tā kā Lēmums ir publicēts 2004. gada 12. februārī, termiņš prasības celšanai, pamatojoties uz EKL 230. panta piekto daļu un Reglamenta 102. panta 1. un 2. punktu, beidzās 2004. gada 6. maijā. Līdz ar to prasība, kas celta 2004. gada 29. jūlijā, ir acīmredzami novēlota.

- 43 Ievērojot visu iepriekš minēto, prasība ir jānoraida kā nepieņemama.

Par pieteikumu par iestāšanos lietā

- 44 Tā kā prasība ir nepieņemama, nav jāizskata un jāizlemj *Air Austral* iesniegtais pieteikums par iestāšanos lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 45 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums nav labvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA

(ceturtā palāta)

izdod rīkojumu:

- 1) prasību noraidīt kā nepieņemamu;

- 2) **nelemt par *Air Austral* iesniegto pieteikumu par iestāšanos lietā;**
- 3) **prasītāja atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

Izdots Luksemburgā 2005. gada 19. septembrī.

Sekretārs

H. Jung

Priekšsēdētājs

H. Legal